

בעזרת השם יתברך

וועד העירוב

143 - 1 עמוד

תשובה מהגאון רא"י וואלדנבערג

בענין היתר
עירובי חצירות
בעיירות גדולות
(לונדון)

אפילו אם יש מתנגדים
מספר שו"ת ציץ אליעזר

ואת ג"כ כמות יארד הגדל.
 ונראה גם באומי מלכות קשות ג"כ אולי יש
 להקל דהרי הגמ' ככתובות שם
 מסתמקת על כגון דא דדילמא מלכות מסור ממתיה,
 וכמיהו היכא שהמזכיר על עניה ורנגו, שישנם
 המכריזים שגם לא משיב ליתן כל ממנו, ולא עדיף
 מעשה של תורה.

ובגני בכנרת רב ובכנרת טרונה
 כהערה ובנידודות
 אליעזר יהודא וולדינברג

סימן יז

אודות תיקון עירובין בלונדון

לכבוד הרה"ג הישי וכו'
 שוה"ד אברהם קמחי שליט"א
 רב דק"ק נר ישראל, האגודו, לונדון.
 שלום וישע רב

עברתי על מכתב שאלתו (בצירוף הרמנא והגאון
 שוה"ד חנוך עהרנסריי שליט"א ראש בית דין
 דק"ק לונדון והמדינה) אודות תיקון עירובין במח"ק
 כאשר שיש עוררין להתמיר מחשבות שונות.
 ולפנ"ד נראה רמכיון שסידור העירוב יעשה
 ככל הסידוריה הגהגים נמק"א, אפשר
 שפיר נגם איכא חיובא להתקין העירוב בני המוצע,
 ואחרי השכירות מטר העיר וכי"כ כנוגטו תו לא
 מעבב מה שישנם מתנגדים מכה וזמרות שמחמירים
 וחששות שחששים.

א) והנה כמעט בדיוק כשאלתם מצינו שנשאל
 על בר הגר"ש קלוגר ז"ל בספרו שו"ת
 ובחירת כתיים סימן ע"ג, הוא נשאל ע"ד אשר אחר
 רוצה לחזור מעירובו כשתופת עם בני העיר, והסיב
 ורחה סבל דברי המתנגד והעלה גם זאת וזמכיון
 שהוא זכות גמור יכולים לזכותו כע"כ וכו'.

ב) ודבר זה שלא מעבב מה שהם מתנגרים לנכסל
 רשות מכה וזמרא, מצינו שכותב כן
 הגר"א קלאנצ'ו ז"ל מלובלין בספרו דבר הלכה אית
 ג"ת ח"ל: ובצנין הביטול רשות כיון דהרב הגדול
 האמר בשו"תא ניהא ליה להציל ממכשול איסור
 הצאה בשבת ורק מצד מה שמחליט בדעתו כרעת
 האסורין אינו מסכל רשותו ומוחה בדבר וא"כ אי
 קמי שמיא גליא שהעירובי כשר משיא ניהא ליה
 כביטול רשות שהוא זכות דמצוה וחובה בלי שום
 המסד, ושאינו מי שירדע ע"י ביטול רשותו יתא מתר
 להוציא ורוא רוצה לאסור עליהם, ועי' ס"ס סט"ז

וע"ס שפ"ו, וגם היכא דכופין אותו על מרת סדום
 עכ"פ הוא מגלה רעות שאינו רוצה בכך, מש"כ
 בגר"ד שירדע עמנו של הרב ושל המסתופפים בצילו
 ושאינו ירא עירוב כשר גם לפי רעתם וידרו לנכסל
 רשותם וכו' ועכ"פ בג"ד מהני מה שמגלים דעתם
 שאם יתא עירוב כשר ניהא להו לנכסל רשותם יעו"ש
 כיתר אריכות קצת.

ג) והגר"ש קלוגר ז"ל בא עלה לבסוף להתמיר
 בזה גם על מנת העולם, וכחבב ח"ל:
 ופסק חזי מה עמא דבר שמימיס ימיפה נודמן שנפל
 מחלוקת בין יחיד ובין בני העיר ולא נשמע שיפיל
 על עצה זו שאחז ויאמר כן שאינו משתתף עם בני
 העיר בעירובם יעו"ש.

וזהו בדיוק כפי שהגבם מסתמכין במכתבשאלתכם
 ובכותבים, ולא שמענו בירושלים עיה"ק,
 ובגני ברק, ובאגסווארן, ובארה"ב בבאליספור
 וכדו שהעירוב נפסל בגלל מטרבים המחמירים על
 עצמם.

ועל כגון דא ניתן להחיל דברי שו"ת הלכות
 קטנות למחריי תאגיו ז"ל דהא סימן ס'
 שכותב, דזה כלל גדול שהיה מסור בידינו, אם הלכה
 רוספת בידן פוק חזי מה עמא דבר, כי פשוט הוא
 אשר באהבת ה' את עמי ישראל יסוד מכשול
 מורכבים ולא יסו כל העולם אחר היחיד אילו
 סברתי דחיה ע"ל, ומינה יתקן כפי כן בנו של
 ק"ו על כגון נידונט שהעמא דבר כנו' הוא כאשר
 גם רבים אשר אצנו לסידור עירוב כזה כו"ו.

ד) ועצם הסברא של זכוי בע"כ לאל כגון
 דא, מצינו שהעלה בכוח גם הגאון

הגר"ש נאמאנאוהו ז"ל בשו"ת שו"ת ומשיב ח"ב
 סי' ט"ב מדי דברו כאלה שאינם מורים בעירוב,
 וכחבב, דכל שאחר מוכה אותם בעירובו שוב לא
 איכפת לן נמה שאינו מורה בעירוב, וכל כהאי גוונא
 כטלה דעתו אף שעומד וצוח וכו', ובפרט שלא יוכל
 בעקשותו לאסור על אחרים מלהתמסר ע"י העירוב
 יעו"ש כיתר צריכות, וא"כ ה"ה כשהתנגדות הוא
 מסיטרא דימינא, דזיל כתר סקמא ולא איכפת לן
 מאיזה סעם הוא שאינו מורה בעירוב.

ה) ול' החוששים בזה משום תקלות שיוכל לצאת
 מה, הגה בכגון דא שיש תיקון
 עד מאר לרבים, הנראה לעין כסידור העירוב, כפי
 שהגבם מפרטים ומכתבבבס, אין לחוש לנווד שלא
 לסדר משום פן... וכו'... ומכריעים דברי התם סופר
 בזה במח"א סימן צ"ט (שהגבם גם מציניים אלו)
 לצי המתייבים סידור העירוב.

ובכ"יוון זה של התם סופר נהבו עוד גדולי
 רודות לפניו ולאח"י, כפנים שונים

כשהכל מטון אל החיוב ולא אל השלילה, יעוין
 בשו"ת אהל יעקב (ששפורטש) סימן ע"ג, בבית מאיר
 אורח סימן שפ"ב שעי' כ' שכותב בנידונטו בלשון
 ד'ממש קרוב לודאי שרוב המון עוברים ומטללים
 בלי עירוב בלל', בשו"ת טהרי"א הלוי ח"ב סי' ק"ח,
 בשו"ת נפש חיה תא"ח סימן כ"ה כמקו התשובה,
 ושו"ת זכרון יהודה סימן צ"ה, ועו"ש, יעו"ש.

ו) שם בשו"ת זכרון יהודה היתה התשובה
 לשריב השואל לסדר העירוב בלי רשות

המרא כאתרא, ומדאנא בדבר פן לא יהיה הרב ככיתו
 ותמקכב ח"ז תיקון העירובי, ובדברי תשובתו גיבב
 קלות בנידונטו שם, והרגיש להקל כפרס בזה"ו כיון
 שרוב המוסקים סוברים דאין לנו בזה"ו וה"ר גמור
 יעו"ש, וכרגשות נימק זה של דרכים יציר אתנו,
 גם מכה זה דרוב המוסקים סוברים דאין לנו וה"ר
 גמור בזה"ו, יתכן שנטף לסעמים האמורים של זכוי
 בע"כ, ובטלה דעתו אף שעומד וצוח וכו' יש אולי
 גם להחיל על כגון דא גדר של כפיה שנמצא בקשר
 לעירוב בא"ח סימן שפ"ו סעי' ט', ובקוד כמה
 מקשות. והמיעוט יכול להמיר על עצמו אבל לא
 לאסור על אחרים שרבים אשר עמהם מאשר עמו.
 והב"ת אב לתור אחריו קלות כסידור עירוב
 יש להביא מרובי הגמ' בעירובין ר' פ'

ע"א דאיתא בלשון: כל מה שיש לך להקל בעירובין
 הקל ע"ש.

ו) ואחרון אריות, על כל האסור, יש החסיף
 נקודה חרשה מכהירה באופן שלא
 צריכים כלל הסכמת כל אחד ואחר לסידור העירוב
 המדובר, והוא, דניתן לומר, דהיות והמדובר שלני
 הוא אל בהשתתפות בתצירות ובשותפי מוכנות,
 אלא כתישין עירוב לסלסול כרוביות, א"כ בזה לא
 צריכים בכלל הסכמת יחידים.

ובכ"יו"ת מרדור בזה ומאפש איזה סיינותא
 לזה, מפאתי לי חבר כספר שו"ת זקן אהרן
 (וראלקין) ח"א סימן כ"ו, דנשאל שם בקשר אגויים
 שאינם מורים בעירוב איך שאפשר לתקן ככבת
 הרובות באופן שלא יוצרך לבקש המכמתם, והיציב
 וכתב בהמשך דבריו ח"ל: תמינה מה שאלה היא
 זו אסו שכירת הרוב צריך להיות מאת כל אחד
 מהירידים, והלא אפשר לשכור מאחד ממקודי
 השלשון וכר וגם אפני השכירות הוא לא נערך אי"כ
 מיוחד כ"א אחד או שנים מבאי בה העיר ישרכי
 מהם הרשות לסלסל כרובי בעד כל הישראלים
 הדרים בעיר, ואחרי כי הדבר כ"כ נקל לקיים החיב
 אפוא לפני כל יד ר' הוצק לזכות את ישראל
 להתאמץ ככל האפשר לתקן עירובין ע"ל ע"ש.
 הרי בנ"ו.

מכל האמר נלער כי יש לסדר העירוב המוצע
 במח"ק הקדום בכתיבה של מצוה הבאה לידין
 אל החמיצנה.

בכרכה ובחסידיה
 אליעזר יהודא וולדינברג

סימן יח

אודות אם אפשר לסדר עירוב בדרך של
 תרי רואין

שאלה.

בס"ד. ס"ו אייד תש"ו. עיה"ק ירושלים תוכב"א.
 למע"כ הגאון הגדול המפורסם אב"ד פעיה"ק
 ירושלים
 מוה"ר רבי אליעזר יהודא וולדינברג שליט"א.
 שלום וברכה ורב טוב סלה.

אבקש סת"ד לומר בהלכה הנצרך לי למעשה
 בענין העירוב פעיה"ק ירוש"ו.

בגלל חבלה בעירוב שערבים עקרו הרבה עמרים
 הוצרכתי לצרף במקום מוחיצת סניצות,
 היינו חל המתלקט גובה יס מתוך שישע כל איבע
 אמות דחשיב מוחיצה כדאיתא בשבת ד' ק' ע"א
 וכמבין שהיו הרבה מקשות שהתל חל שיפוע ולא
 היו מתלקטים גובה עשרה ספחים מתוך שישע של
 ארבע אמות וחשיבי כפידצות, אבל במקשות האלו
 לא היו דחשיב יותר מעשר אמות, וגם המה מעמיס
 נגד המקשות שמתלקטים כהלכה, וא"כ חשיבי
 כפתחים כדאיתא בעירובין ס"ו ע"ב, כיון שהקטר
 טרונה על הפרזן, אמנם במקום אחד יש מערה
 שרחבה יותר מעשר אמות ובפנים היא גבוהה עשרה
 ספחים ורחבה ד"א ואי אפשר להחשיב את גובה
 עשרה שפמנים למחיצת העירוב כיון שתקרת
 המערה שעל המחיצה היינו כל גובה התר שלמעלה
 מהמערה מספקת מלומר נור אטיק מחיצתה למעלה
 כדאיתא בעירובין פ"ס ע"א רמ"ל לרב רמזיה
 שאינה ניכרת לעומד על הגג אסור לסלסל על הגג,
 וכתב רש"י דהטעם מה דחשיב רה"י על עמד הוא
 משום גוד אטיק מחיצתא למעלה על העמוד, ובין

שהגב מכה על המחיצות לא אמרינן נור אטיק
 וממילא לא חשיב רה"י על הגג, וה"ו בגר"ד
 דהמחיצה שתוך המערה אין אנו יכולים לצרף
 לעירוב להתיר הסלסול להשיכונים שהם למעלה
 מעשרה כיון שגג המערה מכסה את המחיצה ואינה
 נראית להעומדים למעלה על שפת המערה לא